

แบบคำถามที่ประชาชนให้ความสนใจ และสอบถาม
ประจำเดือน กรกฎาคม ๒๕๖๘
ส่วนบัตรประจำตัวประชาชน

คำถามที่ ๑. กรณีบัตรหมดอายุประมาณ ๒ – ๓ เดือน ปัจจุบันอาศัยอยู่ต่างจังหวัด แต่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านอีกจังหวัดหนึ่ง ประสงค์จะทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่สามารถยื่นคำขอมีบัตรใหม่ได้ที่ไหน ต้องใช้เอกสารอะไรบ้าง ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ กรณีบัตรประจำตัวประชาชนหมดอายุ ผู้ถือบัตรต้องมีบัตรใหม่ โดยสามารถยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ที่เปิดให้บริการงานบัตรประจำตัวประชาชนได้ทุกแห่ง ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุ และผู้ถือบัตรจะขอมีบัตรใหม่ก่อนบัตรเดิมหมดอายุก็ได้ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๖๐ วันก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุ ทั้งนี้ จะต้องนำบัตรเดิมที่หมดอายุมาแสดงและคืนบัตรเดิมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย หากยื่นขอมีบัตรใหม่เกิน ๖๐ วัน จะถูกปรับเป็นพินัย ในอัตราขั้นต่ำ ๕๐ บาท แต่ไม่เกิน ๑๐๐ บาท

ข้อกฎหมาย/หนังสือสั่งการ

๑. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖ ตรี
๒. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ข้อ ๖
๓. ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ (๓)

คำถามที่ ๒. กรณีบัตรประจำตัวประชาชนสูญหายต้องไปแจ้งความหรือไม่ ประสงค์จะทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่แต่ทะเบียนอยู่ต่างจังหวัด ต้องใช้เอกสารอะไรบ้าง ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ การขอมีบัตรใหม่กรณีบัตรสูญหายหรือถูกทำลาย ให้ผู้ถือบัตรไปดำเนินการแจ้งบัตรสูญหายหรือถูกทำลายเพื่อเป็นหลักฐานต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ที่เปิดให้บริการงานบัตรประจำตัวประชาชนได้ทุกแห่ง โดยไม่ต้องแจ้งความต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจ และต้องขอมีบัตรภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่บัตรสูญหายหรือถูกทำลาย มีค่าธรรมเนียมขอมีบัตรใหม่ ๑๐๐ บาท แต่หากพ้นกำหนดระยะเวลา จะถูกปรับเป็นพินัย ในอัตราขั้นต่ำ ๕๐ บาท ไม่เกิน ๑๐๐ บาท

กรณีดังกล่าว เจ้าหน้าที่และพนักงานเจ้าหน้าที่จะดำเนินการ ดังนี้

๑. ตรวจสอบเอกสารหลักฐานที่ทางราชการออกให้ที่มีรูปถ่ายของผู้ถือบัตร เช่น ใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ หรือหนังสือเดินทาง เป็นต้น
 ๒. หากไม่มีเอกสารหลักฐานไปแสดงให้สอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื่อถือแทน
- กรณีผู้เคยจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์และมีข้อมูลเกี่ยวกับบัตรของผู้นั้นในฐานข้อมูลทะเบียนบัตร เจ้าหน้าที่จะตรวจสอบประวัติการทำบัตร ภาพใบหน้าของผู้ขอมีบัตรและทำการเปรียบเทียบลายพิมพ์นิ้วมือผ่านระบบการจัดทำบัตรด้วยระบบคอมพิวเตอร์กับฐานข้อมูลบัตร เมื่อระบบแจ้งผลการตรวจสอบโดยไม่มีเหตุปฏิเสธการจัดทำบัตรของบุคคลดังกล่าว ให้เจ้าหน้าที่รวบรวมหลักฐานของผู้ขอมีบัตรเสนอพนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณา โดยไม่ต้องเรียกหลักฐานเอกสารอื่นใดอีก

ข้อกฎหมาย/หนังสือสั่งการ

๑. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖ จัตวา
๒. ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๑ (๓) ข้อ ๑๕ และข้อ ๕๙ วรรคสอง

/คำถามที่ ๓. ...

คำถามที่ ๓. กรณีทำบัตรประจำตัวประชาชนครั้งแรกได้แก่อายุ ๗ ปีบริบูรณ์ จะต้องไปทำที่สำนักทะเบียนอำเภอ ที่มีชื่ออยู่ตามทะเบียนบ้านหรือไม่ เพราะปัจจุบันไม่ได้อาศัยอยู่ที่อำเภอที่มีชื่ออยู่ตามทะเบียนบ้าน ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ กรณีการขอมีบัตรเป็นครั้งแรกของผู้มีอายุครบ ๗ ปีบริบูรณ์ ให้ยื่นคำขอมีบัตรต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในกำหนด ๖๐ วัน นับแต่วันที่อายุครบ ๗ ปีบริบูรณ์ ซึ่งปัจจุบันพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเรียกตรวจเอกสารหลักฐานประกอบการพิจารณาจากข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของสำนักทะเบียนกลาง ดังนั้น ผู้ประสงค์จะขอทำบัตรประจำตัวประชาชนสามารถยื่นคำร้องต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ที่เปิดให้บริการงานบัตรประจำตัวประชาชนได้ทุกแห่งทั่วประเทศ

ข้อกฎหมาย/หนังสือสั่งการ

๑. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖ (๑)
๒. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ข้อ ๖
๓. ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๐ และข้อ ๑๑ (๑)
๔. ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๕

คำถามที่ ๔. มารดาสัญชาติไทยแต่อาศัยอยู่ต่างประเทศ บิดาสัญชาติบริติชอาศัยอยู่ประเทศไทย บุตรอายุ ๑๙ ปี ยังไม่เคยทำบัตรประจำตัวประชาชนเพราะอยู่ต่างประเทศ กรณีนี้บิดาสามารถเป็นพยานให้บุตรในการทำบัตรครั้งแรกได้หรือไม่ บุคคลที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเดียวกันอยู่ต่างประเทศทั้งหมด มีเพียงบิดาที่อยู่ในประเทศไทยและสะดวกมาให้การรับรองทำบัตรครั้งแรกหลักฐานมีสูติบัตร หนังสือเดินทางบริติช สำเนาทะเบียนบ้าน ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ การยื่นคำขอมีบัตรประจำตัวประชาชนครั้งแรก โดยไม่ได้ยื่นคำขอภายในกำหนดระยะเวลา ต้องมีบัตร และไม่ใช่กรณีการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน จะต้องยื่นขอมีบัตรครั้งแรกที่ประเทศไทย โดยให้เรียกสูติบัตร หากไม่มีให้เรียกหลักฐานเอกสารที่ทางราชการออกให้อย่างใดอย่างหนึ่ง (ถ้ามี) และ สอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื้อถือ

“บุคคลผู้นำเชื้อถือ” หมายความว่า บุคคลใด ๆ ซึ่งมีภูมิลำเนาที่อยู่แน่นอน มีอาชีพมั่นคง และมีความรู้จักคุ้นเคยกับผู้ขอมีบัตรเป็นอย่างดี อาจเกี่ยวข้องเป็นญาติกันหรือไม่ก็ได้

ดังนั้น หากพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบหลักฐานเอกสาร และสอบสวนเจ้าบ้านหรือบุคคลผู้นำเชื้อถือ เพื่อพิสูจน์ยืนยันตัวบุคคลแล้วเชื่อได้ว่าผู้ขอมีบัตรมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด ก็นำมาทำบัตรได้ ทั้งนี้ ผู้ขอมีบัตรจะต้องถูกปรับเป็นพินัย ในอัตราขั้นต่ำ ๕๐ บาท ไม่เกิน ๑๐๐ บาท เนื่องจากมิได้ขอมีบัตรภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด

ข้อกฎหมาย/หนังสือสั่งการ

๑. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕
๒. ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๔ และข้อ ๑๑ (๑) วรรคสอง

คำถามที่ ๕. ดิฉันย้ายทะเบียนบ้านจากเขตจตุจักรไปอยู่เขตมีนบุรีเมื่อปีที่แล้ว ปัจจุบันบัตรประจำตัวประชาชนหมดอายุ ดิฉันประสงค์ทำบัตรประจำตัวประชาชนใหม่ที่สำนักงานเขตมีนบุรีได้หรือไม่ หรือต้องกลับไปทำที่เขตจตุจักร ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบ กรณีบัตรประจำตัวประชาชนหมดอายุ ผู้ถือบัตรต้องขอมีบัตรใหม่ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ที่เปิดให้บริการงานบัตรประจำตัวประชาชนได้ทุกแห่ง ภายใน ๖๐ วัน นับแต่วันที่บัตรเดิมหมดอายุ และผู้ถือบัตรจะขอมีบัตรใหม่ก่อนบัตรเดิมหมดอายุก็ได้ โดยยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๖๐ วันก่อนวันที่บัตรเดิมหมดอายุ ทั้งนี้ต้องนำบัตรเดิมที่หมดอายุมาแสดงและคืนบัตรเดิมให้พนักงานเจ้าหน้าที่ด้วย

ข้อกฎหมาย/หนังสือสั่งการ

๑. พระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๖ ตรี
๒. กฎกระทรวง ฉบับที่ ๑๘ (พ.ศ. ๒๕๔๒) และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ออกตามความในพระราชบัญญัติบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๒๖ ข้อ ๖
๓. ระเบียบกรมการปกครองว่าด้วยการจัดทำบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๔ และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม ข้อ ๑๐